

het svårt att föreställa sig att folkmängden skulle, såsom motionären antagit, vid bestämmande af sättet för delningen lemnas så helt och hållet utan afseende, att häradsindelningen skulle dervid vara ovilkorligen bestämmande. Vore detta lagstiftarens mening, hade han utan tvifvel funnit ett lämpligare uttryck för densamma genom att utbyta orden "så vidt ske kan" mot "så vida domsagan består af flera härad". Den rätta betydelsen af det anmärkta uttrycket framgår ock fullt otvetydigt vid jemförelse med andra ställen i Riksdags-ordningen, der det jemväl förekommer. Då det i 59 § stadgas, att betänkande, som af ständigt eller i dess ställe särskildt tillsatt Utskott afgifvits, skall i begge Kamrarne för ärendets afgörande, så vidt ske kan, samtidigt föredragas, har detta, såsom bekant är, utan tvekan tolkats så, att samtidig behandling egt rum, så vidt *lämpligen* kunnat ske. I betraktande häraf synes den af motionären föreslagna grundlagsändring icke vara af behovet påkallad, hvarföre Utskottet hemställer, att motionen i denna punkt icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 16 April 1872.

På Utskottets vägnar:

TH. MUNCK AF ROSENSCHÖLD.

N:o 14.

Ank. till Riksd. Kansli den 16 April 1872, kl. 3 e. m

Konstitutions-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring i 16 § Riksdags-ordningen.

I en inom Andra Kammaren väckt motion, N:o 200, har Herr *Jöns Rundbäck* anført, hurusom af det ovilkorliga stadgandet i 16 § Riksdags-

ordningen, att fråga om förändrad valsätt vid val af riksdagsmän i Andra Kammaren icke finge inom fem år efter det den en gång blifvit afgjord ånyo upptagas, skulle blifva en följd, att, sedan två af motionären uppgifna valkretsar, af hvilka under åren 1869 eller 1870 den ena antagit det omedelbara valsättet, men den andra beslutat att bibehålla det medelbara, numera blifvit i följd af förändrad domsagereglering förenade till en, den nya valkretsens ena del komme att deltaga i nästa riksdagsmannaval genom elektor, under det den andra begagnade det omedelbara valsättet. Till förekommande af de olägenheter, hvilka af ett sådant förhållande skulle uppstå, föreslår motionären, att framför sista punkten af tredje stycket i 16 § Riksdagsordningen måtte inskjutas ett så lydande stadgande: "Undergår valkrets förändring derigenom att valkrets eller del deraf skiljes eller tillägges annan valkrets, då skola alltid kommunerna inom sådan valkrets höras, om hvilket valsätt de vilja begagna".

Då en valkrets delas, eller flera sådana förenas, uppstå i beggedera fallen helt och hållet nya valkretsar. Att dessa skulle vara bundna af de förfoganden i afseende på valsättet som af de fordna, medelst omregleringen försvunna valkretsarne må hafva blifvit vidtagna, dertill gifver, enligt Utskottets förmenande, grundlagen icke någon anledning. En sådan ny valkrets kommer följaktligen att jemlikt 16 § Riksdagsordningen, i likhet med hvad vid denna lags antagande gällde för samtliga valdistrikt i riket med undantag af vissa större städer, välja genom elektor, intill dess annorlunda blifvit i vederbörlig ordning beslutadt. Då Utskottet fördenskull icke finner det af motionären föreslagna tillägg till 16 § Riksdagsordningen nödigt, hemställer Utskottet,

att motionen icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 16 April 1872.

På Utskottets vägnar:

TH. MUNCK AF ROSENSCHÖLD.
